

ZAWARTOŚĆ TECZKI

1. Strona tytułowa
2. Warunki przyłączenia wydane przez ENION
3. Warunki zabezpieczeń istniejących kabli S.N. przy ul. Zagórskiej wydane przez ENION
4. Opinia nr 110/2009 – ZUD Będzin
5. notatka służbowa spisana w Urzędzie Miejskim - Będzin
6. Uprawnienia
7. Przynależność do izby
8. Oświadczenie projektanta
9. Opis techniczny
10. Obliczenia techniczne
11. Rysunki
  - E01. Plan projektowanej sieci oświetleniowej
  - E02. Schemat projektowanej sieci oświetleniowej
  - E03. Schemat przebudowy ist. sieci oświetleniowej przy ul. Krakowskiej
  - E04. Widok i schemat rozdzielni oświetleniowej
  - E05. Inwentaryzacja ist. sieci oświetleniowej przy ul. Krakowskiej
  - E06. Układanie kabla
    - Karta katalogowa rozdzielni oświetleniowej z możliwością programowania czasu załączenia opraw z redukcją mocy

1. OPIS TECHNICZNY

1.1. Wstęp

Opracowanie niniejsze stanowi projekt budowlano – wykonawczy sieci oświetlenia projektowanego łącznika pomiędzy ulicami: Krakowską i Zagórką w dzielnicy WARPIE - BĘDZIN

1.2. Podstawa opracowania

- 1.2.1. Zlecenia Inwestora: Urząd Miejski Będzin
- 1.2.2. Warunki przyłączenia sieci oświetleniowej oraz zabezpieczenia kabli S.N. – wydane przez ENION
- 1.2.3. Wizja lokalna w terenie
- 1.2.4. Podkłady geodezyjne w skali 1:500
- 1.2.5. Aktualne przepisy i normy
- 1.2.6. Zalecenia Polskiego Komitetu Oświetleniowego nr 1/97
- 1.2.7. Uzgodnienie trasy sieci oświetleniowej przez Z.U.D. Będzin

1.3. Zakres opracowania – projekt obejmuje swym zakresem:

- 1.3.1. Projektowaną sieć oświetlenia zewnętrznego
- 1.3.2. Ochronę przed porażeniem
- 1.3.3. Sterowanie oświetleniem
- 1.3.4. Pomiar energii elektrycznej
- 1.3.5. Zabezpieczenie istniejących kabli S.N. przy ul. Zagórką
- 1.3.6. Zabezpieczenie istniejącego kabla n.n. przy ul. Krakowskiej
- 1.3.7. Rozdzielnię oświetlenia ulicznego RSOU4
- 1.3.8. Linie kablową n.n. zasilającą szafę oświetleniową
- 1.3.9. Skablowanie ist. napowietrznej sieci oświetleniowej kolidującej z projektowanym wyjazdem na ul. Krakowską
- 1.3.10. Ochrona przepięciowa

1.4. Projekty związane z niniejszą dokumentacją:

- 1.4.1. Projekt budowlany – część drogowa
- 1.4.2. Projekt budowlany – część wod. – kan.

1.5. Projektowana sieć oświetleniowa

- 1.5.1. Zasilanie projektowanej sieci oświetleniowej

Projektowana sieć oświetlenia będzie zasilana z nowej wymienionej wolnostojącej rozdzielni oświetleniowej RSOU4. Rozdzielnia ta zostanie zabudowana w miejscu zdemontowanej ist. rozdzielni oświetleniowej 2-polowej przy ist. złączu kablowym ZK-0158 w rejonie ul. Krakowskiej przy Cmentarzu. Miejsce lokalizacji szafki pokazano na rys. nr E01. Zasilanie nowej (wymienionej) szafki oświetleniowej wykonać kablem YAKY 4x70² z istniejącego złącza kablowego nr ZK-0158.

1.5.2. Zasilanie rozdzielni oświetlenia ulicznego

Zasilanie wymienionej rozdzielni oświetleniowej RSOU4 należy wykonać z ist. złącza kablowego ZK-0158, zabudowanego przy rozdzielni – kablem YAKY 4x70².

1.5.3. Projektowana rozdzielnia oświetleniowa RSOU4

Zgodnie z notatką służbową spisaną w Urzędzie Miejskim – Będzin, należy ist. rozdzielnię oświetleniową 2-polową wymienić na nową 4-polową z uwagi na brak możliwości jej rozbudowy. Projektuje się rozdzielnię oświetlenia ulicznego typu: RSOU4 jako wolnostojącą przybudowaną do ist. złącza kablowego ZK-0158. Miejsce jej zabudowania pokazano na rys. E01. Widok rozdzielni i jej schemat przedstawiono na rys. E04. Dopuszcza się także możliwość zabudowania rozdzielni oświetleniowej, która będzie wyposażona w programator czasu załączenia opraw z redukcją mocy przy wcześniejszym uzyskaniu zgody przez projektanta i Inwestora.

1.5.4. Projektowana sieć oświetlenia

Kable oświetleniowe projektowane układać zgodnie z normą N-SEP-E-004. W całości sieć oświetleniową projektuje się jako kablową. Plan trasy projektowanej sieci oświetleniowej pokazano na rys. nr E01. Sieć oświetleniową należy wykonać kablem YAKY 4x35mm². Pod drogami projektowane kable układać w rurach ochronnych typu SRS 75, a przy skrzyżowaniu z uzbrojeniem podziemnym w rurach DVK 75. Przejście przez ist. ul. Krakowską wykonać za pomocą przewiertu bez naruszenia nawierzchni jezdni.

1.5.5. Projektowane słupy oświetleniowe i wysięgniki

Projektuje się słupy stalowe okrągłe ocynkowane ogniowo- typu: CS60-90/3 dla zabudowania opraw oświetleniowych pojedynczych oraz słupów typu CS76-90/3 dla zabudowania wysięgników trójramiennych na skrzyżowaniach ulic. Dla w/w słupów należy stosować wysięgniki jednoramienne stalowe ocynkowane typu W1G10-A15/10 oraz trójramienne typu: WD3G10-A15/10. Wysokość słupów: 9m, wysokość wysięgników 1m, kąt nachylenia 10° długość wysięgników 1,5m.

1.5.6. Fundamenty

Pod wyżej wymienione słupy należy stosować fundamenty prefabrykowane: FB150.

1.5.7. Tabliczki bezpiecznikowe

Dla połączeń kabli zasilających oraz zabezpieczenie opraw oświetleniowych należy stosować złącze TB1 i TB2 wykonane w II klasie izolacji.

1.5.8. Zabezpieczenie opraw oświetleniowych

Przewiduje się wkładkami DO1/E14-6A, dla opraw o mocy do 150W.

1.5.9. Oprawy oświetleniowe

Dla zastosowanych słupów z wysięgnikiem jednoramiennym, projektuje się zabudowanie opraw oświetleniowych –WLS-815 RM/150100W – z lampą sodową wysokoprężną SON– T-PIA-PLUS 150W z redukcją mocy 150/100W o stopniu ochrony IP65 dla części optycznej oraz IP54 dla komory osprzętu. Na wysięgnikach trójramiennych zabudować oprawy typu WLS-815-150W bez redukcji mocy. Zamiennie po uzyskaniu zgody przez projektanta i przedstawiciela U.M. - Będzin mogą być stosowane oprawy innego wytwórcy o zbliżonych parametrach.

1.5.10. Przewody

Od tabliczki bezpiecznikowej do oprawy ułożyć przewody YDY ż.o. 3x2,5mm² w rurce RVS18 dla każdej oprawy oddzielnie.

1.5.11. Sterowanie

Przewiduje się sterowanie automatyczne i ręczne /do celów remontowych/ oświetlenia za pomocą zegara astronomicznego i przełącznika zabudowanego w rozdzielni ROU. Proponuje się ustawienie układu redukcji mocy 150/100W w godz. 22⁰⁰ do 5 rano.

1.5.12. Pomiar energii

W nowej rozdzielni oświetleniowej zostanie zabudowany licznik dwutaryfowy do pomiaru bezpośredniego energii elektrycznej typu C 52c – 10/40A z przeniesienia po demontażu rozdzielni 2-półowej przy ul. Krakowskiej.

1.5.13. Zabezpieczenie przed licznikowe w wymienionej rozdzielni RO

Zgodnie z warunkami przyłączenia zabezpieczenie przelicznikowe nie może przekroczyć wartości 25A. W złączu kablowym obwód zasilający szafę oświetleniową zabezpieczyć wkładkami WTN00-gG-32A.

1.5.14. Ochrona dodatkowa od porażen

Jako dodatkową ochronę przed porażeniem, stosuje się szybkie wyłączenie zasilania w układzie sieci TN-C. Do przewodu neutralno-ochronnego „PEN” – przyłączyć metalowe konstrukcje

słupów, obudowy opraw oświetleniowych i wysięgników. W słupach nr 2/3; 25/3 w obwodzie 3 oraz w słupach nr 14/4 i 22/4 w obwodzie 4 przewód neutralno-ochronny połączyć dodatkowo z uziomem sztucznym typu „Galmar”. Rezystancja uziomu przewodu ochronnego PEN, nie może przekroczyć wartości 30 omów, co stwierdzić pomiarem. Całość wykonać zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami oraz normą ochrony przeciwporażeniowej PN – IEC – 60364 – 4 – 41, oraz N – SEP – E – 001. Przy wspólnym uziomie roboczym przewodu PEN oraz ochronników, rezystancja nie może przekroczyć 10 omów.

1.5.15. Ochrona przepięciowa

Na wymienionych słupach krańcowych oznaczonych na schemacie nr 5 i 6, należy zabudować odgromniki LOVOS 5/660-2. Odgromniki te górnym zaciskiem połączyć z przewodem fazowym, a dolnym z uziomem prętowym typu „GALMAR”, którego rezystancja nie może przekroczyć 10 omów.

1.5.16. Skablowanie istniejących sieci napowietrznej oświetleniowej przy ul. Krakowskiej

W miejscu kolizji projektowanego wyjazdu na ul. Krakowską istniejącą sieć napowietrzną oświetleniową wykonaną przewodem ASXS 4x25² na słupach ZN-10 należy zdemontować i pomiędzy nowymi słupami krańcowymi K2-E10,5/6 ułożyć kabel YAKY 4x35². Kabel ten do wys. 2,5m nad i 0,5m pod ziemią układać w rurze SV75. Po wciągnięciu kabla do rury, wpusty zabezpieczyć silikonem. Plan skablowania linii napowietrznej oświetleniowej przy ul. Krakowskiej pokazano na planie E01, E05 i schemacie rys. nr E03.

1.5.17. Zabezpieczenie istniejącego kabla n.n. przy ul. Krakowskiej

Istniejący kabel n.n. przy ul. Krakowskiej który zasiliał firmę Skupu Żłomu należy w miejscu gdzie będzie projektowany wyjazd na ul. Krakowską przedłużyć istniejącą rurę ochronną i ułożyć w nowej rurze ochronnej dwupołówkowej. ENION twierdzi iż ten kabel jest czynny, natomiast firma Składnicy Żłomu została przeniesiona z uwagi na opuszczenie terenu pod projektowany wyjazd. Prace ziemne związane z zabezpieczeniem ist. kabla n.n. prowadzić pod nadzorem uprawnionego pracownika ENION – Będzin.

1.5.18. Zabezpieczenie istniejących kabli S.N. – 6kV przy ul. Zagórskiej

Zgodnie z warunkami przebudowy i zabezpieczenia wydanych przez ENION, należy istniejące kable S.N. – 6kV ułożyć w rurach ochronnych dwupołówkowych. Obok rur dwupołówkowych ułożyć rurę rezerwową SRS160. Zabezpieczenie ist. kabli 6kV pokazano na rys. E01. Roboty ziemne związane z zabezpieczeniem ist. kabli S.N. prowadzić pod nadzorem uprawnionego pracownika ENION- beznapięciowo. Przed rozpoczęciem robót ziemnych wykonać przekopy kontrolne w celu dokładnego zlokalizowania ist. kabli 6kV.

1.5.19. Tabliczki ostrzegawcze i numeracja

Po wykonaniu całej inwestycji, należy na słupach oświetleniowych założyć tabliczki numeracyjne i ostrzegawcze. Wykonawca uzgodni numerację słupów z przedstawicielem Urzędu Miejskiego w Będzinie.

1.5.20. Barwy i oznaczenia

W celu:

- a) zapewnienia bezpieczeństwa użytkownika
- b) uzyskania łatwej identyfikacji
- c) uniknięcia pomyłek i związanych z tym awarii, należy stosować następujące barwy i oznaczenia dla:
  - przewodów fazowych – barwą brązową i oznaczenia L1, L2, L3
  - przewodu ochronno – neutralnego – barwą żółto – zieloną i oznaczenie PEN
  - przewodu ochronnego – barwą żółto – zieloną i oznaczenie PE
  - przewodu neutralnego – barwą jasnoniebieską i oznaczenie N

1.5.21. Certyfikacja

Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji z dnia 20.05.1994r M.P. nr 39 z 1994r., zastosowane przez wykonawcę robót:

- skrzynki elektryczne niskich napięć
- kable, przewody, słupy, oprawy oświetleniowe
- zaciski do skrzynek elektrycznych niskich napięć
- sprzęt instalacyjny łącznikowy i bezpiecznikowy
- łączniki niskiego napięcia

powinny posiadać znak bezpieczeństwa, atesty i aprobaty zgodne z aktualnymi normami i przepisami.

1.5.22. Charakterystyka ekologiczna

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1995r /D.U. nr 52 z 1995r./, w sprawie określenia rodzajów inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz ocen oddziaływania na środowisko, stwierdzam, że linia kablowa oświetleniowa i n.n. nie jest zaliczana do inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi.

1.5.23. Zagadnienia BHP

Zobowiązuje się Wykonawcę do przestrzegania i stosowania obowiązujących przepisów BHP. Wszystkie prace wykonać w stanie beznapięciowym.

1.5.24. Odbiory sieci

Kabel elektryczny w otwartym wykopie przed zasypaniem, podlega odbiorowi wstępnemu przez inspektora nadzoru inwestorskiego, a zabezpieczenia ist. kabli n.n. i S.N. przez upoważnionego pracownika ENION.

1.5.25. Inwentaryzacja geodezyjna

Wytyczenie trasy projektowanej sieci oświetleniowej zlecić uprawnionemu geodecie.
Obowiązujące prawo budowlane nakłada na Inwestora obowiązek inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej ułożonych kabli oświetleniowych.

1.6. Uwagi formalno – prawne

1.6.1. Uwagi dla wykonawcy

Wykopy ziemne pod projektowane kable oświetleniowe wykonywać ręcznie, z uwagi na zbliżenia i skrzyżowania z istniejącym uzbrojeniem podziemnym. W miejscach skrzyżowania z istniejącymi kablami n.n., wykonać przekopy kontrolne, w celu dokładnego zlokalizowania tych urządzeń. Po zakończeniu robót wykonawca jest zobowiązany do uporządkowania terenu po wykopach i doprowadzeniu go do stanu pierwotnego. Należy zlecić pełnienie nadzoru nad wykopami ziemnymi tym Instytucjom, które dokonały odpowiedniego wpisu w protokole Z.U.D.P. Wykonawca jest zobowiązany przy wykonaniu robót do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997r (Dz.U.Nr 129/1997r.) Obowiązkiem wykonawcy jest stosowanie wyrobów dopuszczonych w budownictwie, posiadających certyfikaty na znak bezpieczeństwa.

1.6.2. Przewierty

Przejście kabli projektowanych przez ul. Krakowską wykonać przewiertem bez naruszenia asfaltowej nawierzchni jezdni.

1.6.3. Klauzula wykonalności

Niniejszy projekt jest wykonany zgodnie z wymogami i kompletny z punktu widzenia celu któremu ma służyć. Sporządzony został zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami i może być skierowany do realizacji.

2. OBLICZENIA TECHNICZNE

2.1. Założenia.

2.1.1. Napięcie sieci : 230/400V

2.1.2. System ochrony : szybkie wyłączenie zasilania w układzie sieci T.N.C.

2.1.3. Moc szczytowa oświetlenia : 1/ obwód nr 1 - 4680 W (ISTNIEJĄCY)
2/ obwód nr 2 - REZERWA
3/ obwód nr 3 - 5220 W PROJEKTOWANY
4/ obwód nr 4 - 4320 W PROJEKTOWANY

Psz - 14220 W

2.1.4. Słupy oświetleniowe Łącznik – typu CS60-90/3 z wysięgnikiem: W1G10-A15/10

2.1.5. Słupy oświetleniowe na skrzyżowaniach typu: CS76-90/3 z wysięgnikiem:
WD3G10-A15/10

2.1.6. Fundamenty prefabrykowane FBW-150

2.1.7. Oprawy oświetleniowe typu: WLS-815P-150/100W z redukcją mocy oraz WLS-815P-150W bez redukcji mocy

2.1.8. Typ kabla : YAKY 4 x 35mm². - Idop. = 135A

2.1.9. Dopuszczalny spadek napięcia : 8%

2.2. Obliczenie zabezpieczeń dla opraw oświetleniowych.

$$I = \frac{170}{230} = 0,74 \text{ A ;}$$

Przyjmuję się zabezpieczenie DO1/E14-6A
i przewody YDY ż.o. 3 x 2,5mm²

2.3. Obliczenie zabezpieczenia projektowanych obwodów oświetleniowych.

2.3.1. Rozdzielnia RO – obw. 3

$$I = \frac{5220}{1,73 \times 400 \times 0,95} = 7,94 \text{ A}$$

przyjmuję zabezpieczenie w rozdzielni WTN-00/gG – 20A
i kabel YAKY 4x35² z uwagi na możliwość wzajemnego rezerwowania

2.3.2. Rozdzielnia RO – obw. 4

$$I = \frac{4320}{1,73 \times 400 \times 0,95} = 6,6 \text{ A}$$

– przyjmuję zabezpieczenie w rozdzielni typu WTN00/gG – 20A i kabel YAKY 4x35² z uwagi na możliwość rezerwowania

2.3.3. Rozdzielnia RO – obliczenie zabezpieczenia przedlicznikowego

$$I = \frac{14220}{1,73 \times 400 \times 0,95} = 21,63 \text{ A}$$

– przyjmuję zabezpieczenie przedlicznikowe w rozdzielni typu WTN 00/gG – 25A

2.3.4. Zabezpieczenie obwodu zasilającego szafę oświetleniową

$$I = \frac{14220}{1,73 \times 400 \times 0,95} = 21,63 \text{ A}$$

– w złączu z uwagi na stopniowanie należy przyjąć zabezpieczenie WTN 00/gG – 32 A

3. Obliczenie spadku napięcia w obwodach projektowanych

3.1. Obwód nr 3 – Suma P x L = 5120,8kWm

$$\text{delta U} = \frac{5120,8 \times 10^{-5}}{\gamma \times s \times U^2} = \frac{5120,8 \times 10^{-5}}{36 \times 35 \times 400 \times 400} = 2,54\%$$

3.2. Obwód nr 4 - Suma P x L = 3011kWm

$$\text{delta U} = \frac{3011 \times 10^{-5}}{36 \times 35 \times 400 \times 400} = 1,49\%$$

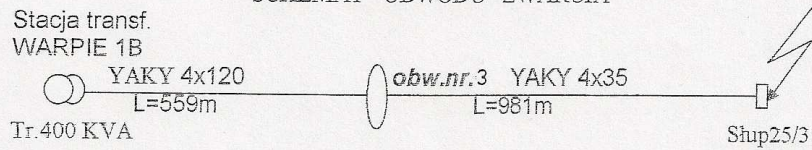
Obliczenia szybkiego wyłączenia zasilania

Przy obliczaniu impedancji pętli zwarcia bierze się pod uwagę rezystancję i reaktancję wszystkich elementów począwszy od stacji transformatorowej.

Pomija się impedancję sieci średniego napięcia (błąd w granicach 1,5-2%) oraz transformatora jeżeli jest większy od 250 KVA.

Do obliczeń przyjmuje się zwarcie w zestawie pomiarowym pomiędzy przewodem L a PEN

SCHEMAT OBWODU ZWARCIA

Lp.	Element obwodu	Przew.	L (m)	r (om/m)	x (om/m)	R(om)	X(om)
1	Stacja trafo Warpie 1B Transf. 400kVA					0.0	0.0
2	YAKY 4x120	L1	559	0,000238	0,00008	0,133042	0,04472
	j.w.	PEN	559	0,000238	0,00008	0,133042	0,04472
3	YAKY 4x35	L1	981	0,00086	0,000073	0,84366	0,071613
	j.w.	PEN	981	0,00086	0,000073	0,84366	0,071613
suma						1,953404	0,232666

impedancja Z= 1,9672113Ω

$$I_{zw} = U_0 / 1,25 \times Z_{obw} = 230 / 1,25 \times 1,97 = 93,4A$$

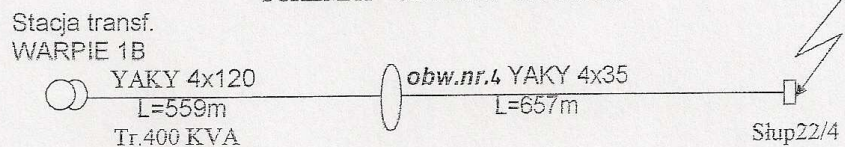
$$I_w = K \times I_{zab} \quad K_b = 3,7 \quad I_b = 20,0A$$

$$I_w = 3,7 \times 20 = 74,0A$$

$$\underline{I_{zw} > I_w}$$

$$\underline{93,4A > 74,0A} \quad \text{Warunek spełniony..}$$

SCHEMAT OBWODU ZWARCIA

Lp.	Element obwodu	Przew.	L (m)	r (om/m)	x (om/m)	R(om)	X(om)
1	Stacja trafo Warpie 1B Transf. 400kVA					0.0	0.0
2	YAKY 4x120	L1	559	0,000238	0,00008	0,133042	0,04472
	j.w.	PEN	559	0,000238	0,00008	0,133042	0,04472
3	YAKY 4x35	L1	657	0,00086	0,000073	0,56502	0,047961
	j.w.	PEN	657	0,00086	0,000073	0,56502	0,047961
suma						1,396124	0,185362

impedancja Z= 1,408375Ω

$$I_{zw} = U_0 / 1,25 \times Z_{obw} = 230 / 1,25 \times 1,41 = 130,5A$$

$$I_w = K \times I_{zab} \quad K_b = 3,7 \quad I_b = 20,0A$$

$$I_w = 3,7 \times 20 = 74,0A$$

$$\underline{I_{zw} > I_w}$$

$$\underline{130,5A > 74,0 A} \quad \text{Warunek spełniony..}$$

EDMUND KRUPA
Upow. do sporządzania projektów,
kierowania i nadzoru instal. elektr.
Nr ewid. 119/75/Kt